

Info om prosjektet, status

Prosjektering / kontraktsform

Kontrakten, dokumentliste

Prosjektorganisasjonen

Utfordringer i VA-prosjekt - generelt

Endringsmeldinger

Fakturaer

Fremdrift

Samarbeid

**Larvik
kommune**

HET 17.01.24 - Orientering Bommestad - Hølen, etappe 3

Fakta om prosjektet:

Bommestad - Hølen, etappe 3 er et større vei, vann og avløpsprosjekt, og er en av etappene på strekningen Bommestad - Hølen

Larvik
kommune

Kontraktssummen er i overkant av 145 mill. kr eks. mva

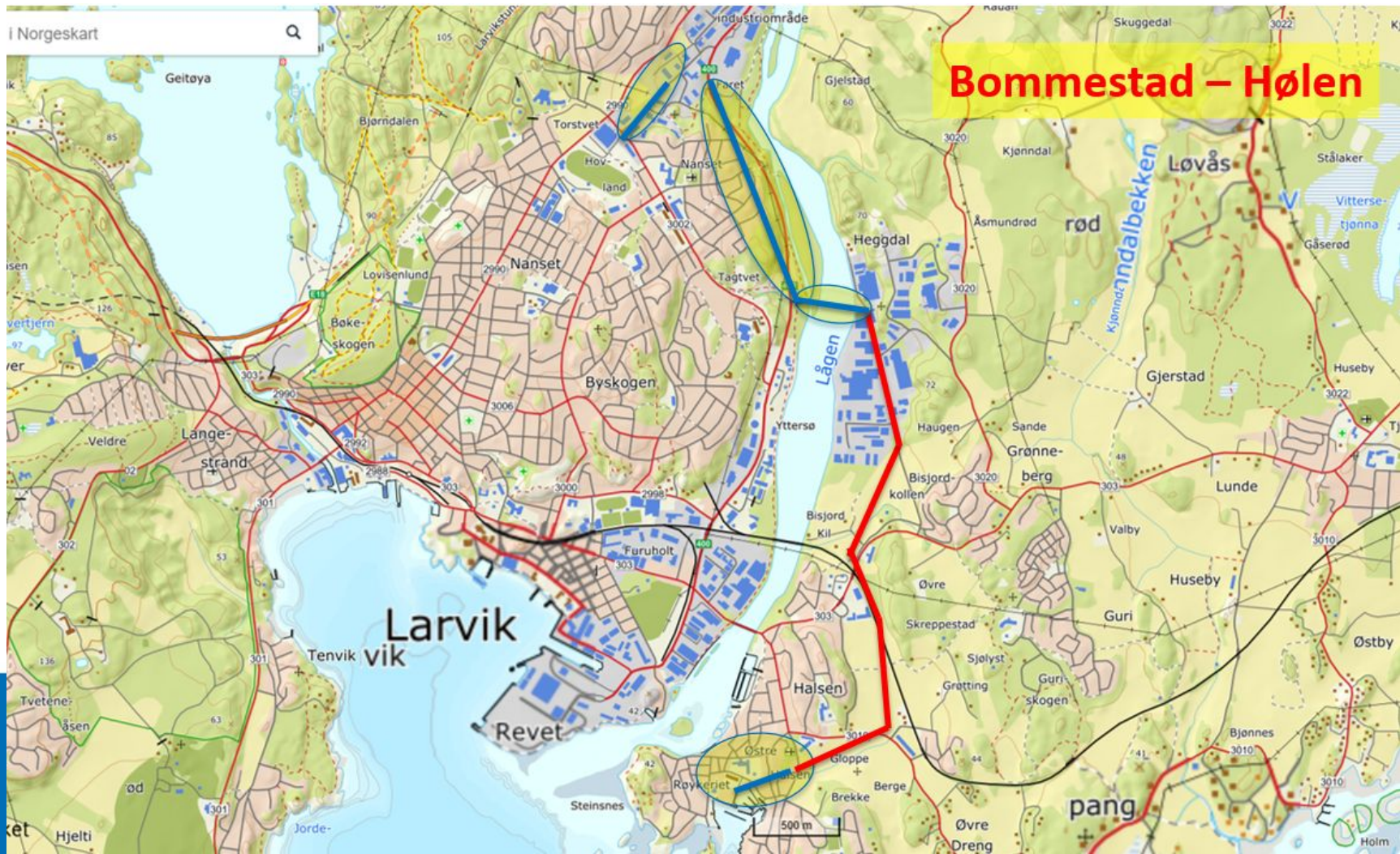
Pga. prosjektets størrelse ble det avholdt en anbudskonkurranse i hele EØS

LK prekvalifiserte 4 firmaer og kontrakten ble etter en forhandlingsrunde og sjekk av referanser tildelt firmaet Arnadal Anlegg AS

I forhandlingsrundene ble prosjektering og fremdrift gjennomgått og diskutert med tilbyderne

HET 17.01.24 - Orientering Bommestad - Hølen, etappe 3

Bommestad – Hølen

Status

Følgende er utført:

- Iver Hesselbergsvei, 500m spunt og kalksement stabilisering, utgjør ca 20%.
- Iver Hesselbergsvei, Hølen gt og Oterøyveien, , lagt 400m VA-rør, utgjør ca 15%. (fase 1 a-b, 1c og 1 d-f)
- Iver Hesselbergsveien og Oterøyveien, ca 15% veioverbygging ca, gjenstår kantstein, fortau og to rundkjøringer.

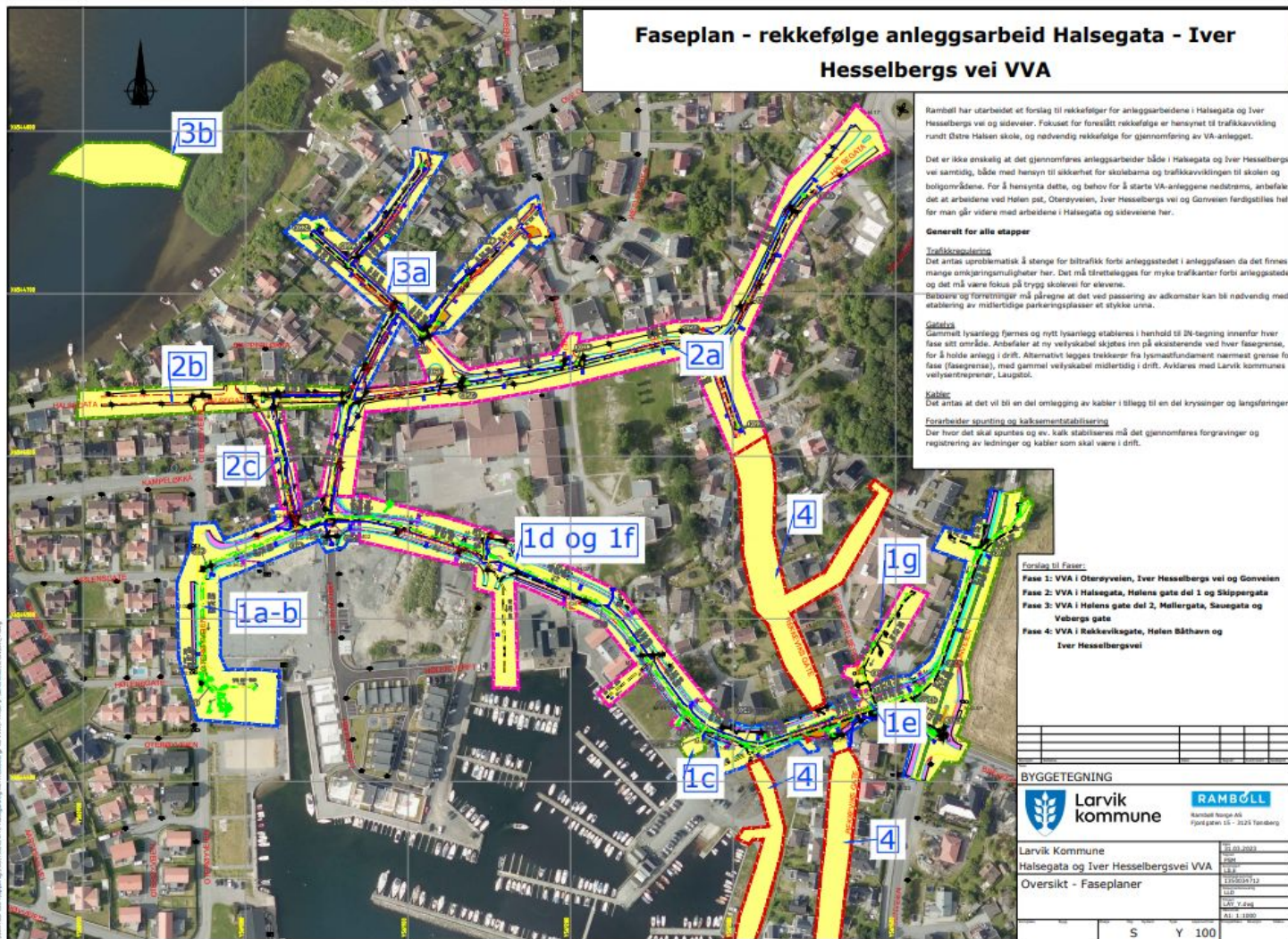
Larvik
kommune

Arbeider den nærmeste tiden, påbegynt men ikke ferdig:

- Styringskum v/Hølen pumpestasjon støpes denne uke , ferdig koblet til 29.04.
- Hvalen pumpestasjon utgraves denne uke , ferdig montert slutten av februar.

Faseplan - rekkefølge anleggsarbeid Halsegata - Iver Hesselbergs vei VVA

Larvik kommune

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Prosjektering / kontraktsform:

Prosjekteringen er utført av Rambøl etter NS 3420

Larvik
kommune

NS 3420 brukes til å utarbeide beskrivelser og mengdelister i forbindelse med konkurransegrunnlag, kalkulasjon av forespørsler og under utførelses- og avviklingsfasen av byggeprosjekter.

Kontraktsformen er etter NS 8405

NS 8405 er kontraktsstandarden som anbefales brukt når entreprenøren skal ha ansvaret for å utføre det arbeid byggherren har prosjektert, og prosjektet krever nokså strenge varslingsrutiner for å ha kontroll på kostnader mm. Entreprenøren har da ansvar for utføringen og kalles en utførelsesentreprenør, eller kort og godt entreprenør. Kontrakten har regler for å sikre fremdrift til tross for manglende enighet

Kontrakten:

Henvendelse om blanketten rettes til: Standard Online AS Telefon: 67 83 87 00 E-post: salg@standard.no

BYGGBLANKETT 8405 A

Formular for kontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider

Blanketten brukes ved inngåelse av kontrakt etter NS 8405 2. utgave Norak bygge- og anleggskontrakt.

Avtaledokument

mellem

Byggherre			
Navn Larvik kommune		Organisasjonsnr. 918 082 956	
Adresse Postboks 2020		Postnr. 3255	Poststed Larvik
Telefon 33 17 10 00	Mobiletelefon	Telefaks	E-postadresse postmottak@larvik.kommune.no

og

Entreprenør			
Navn Arnadal Anlegg AS		Organisasjonsnr. 998 041 538	
Adresse Borgeskogtoppen 9		Postnr. 3160	Poststed Stokke
Telefon 917 13 171	Mobiletelefon	Telefaks	E-postadresse firmapost@arnadal.no

er det inngått følgende avtale:

1 Kontraktarbeid NS 8405 punkt 2.6

Entreprenøren påtar seg å utføre følgende kontraktarbeid

Iht. beskrivelsen og tegninger i konkurransegrunnlaget

I samsvar med kontraktsdokumentene, jf. NS 8405, punkt 3.1, samt følgende øvrige dokumenter tilknyttet kontrakten. Disse dokumentene skal ha følgende prioritet:

- a) Signert avtaledokumentet Byggeblankett 8405 A – Formular for kontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider
- b) Referat fra forhandlingsmøte
- c) Krav til entreprenører som skal arbeide for Larvik kommune (jf. Vedlegg 1 samt Kvalifikasjonskrav)
- d) Entreprenørens tilbud
- e) Skriftlige avklaringer og referat fra befaringer før tilbudet ble inngitt
- f) Konkurransegrunnlag: Del II Kontraktgrunnlaget, datert 02.05.2022 med vedlegg
- g) NS 8405

2 Kontraktssum NS 8405 punkt 2.8

Kontraktarbeidet skal utføres for:

Tilbudssum	Kr	146 598 222,09
Sum for eventuelle korreksjoner	Kr	0,00

Larvik
kommune

Larvik
kommune

Konkurranse med kvalifisering
VA-anlegg – Utførelsesentreprise
NS 3450 og NS 8405

Larvik kommune
01629 Bommestad – Hølen VVA etappe 3 – 22/1694
Konkurransegrunnlag: Del II Kontraktsgrunnlaget

Dato: 02.05.2022

Norsk bygge- og anleggskontrakt

Norwegian building and civil engineering contract

Larvik
kommune

18 Fremdrift og samordning

18.1 Fremdriftsplan

Er ikke annet avtalt, skal entreprenøren innen seks uker etter kontraktsinngåelsen utarbeide og fremlegge fremdriftsplan for egne arbeider basert på kontrakten og den oversikt som byggherren leverer etter 19.7. Fremdriftsplanen skal holde seg innenfor de rammer som er angitt i kontrakten. Den skal vise hovedaktivitetene og hvilke andre aktiviteter disse er avhengige av, herunder forholdet til arbeid som utføres av sideentreprenører og andre av byggherrens kontraktsmedhjelpere.

Planen skal justeres hvis samordning i henhold til 18.3 eller endringer gjør det nødvendig.

18.2 Fremdriftsstatus og varsling

Entreprenøren skal jevnlig informere byggherren om fremdriftsstatus basert på den fremdriftsplanen som er etablert i henhold til 18.1.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold varsle byggherren dersom det oppstår eller vil kunne oppstå avvik av betydning i forhold til gjeldende fremdriftsplan. Dersom entreprenøren vil kreve tilleggsvederlag eller fristforlengelse av dagmuktbelagte frister, skal kravet varsles og behandles etter bestemmelsene i kap. IV.

Hvis den faktiske fremdriften avviker fra gjeldende fremdriftsplan i en slik grad at planen ikke lenger utgjør et hensiktsmessig grunnlag å rapportere mot, kan byggherren kreve at planen revideres. Slik planrevisjon innebærer kun at grunnlaget for rapportering og varsling endres.

18.3 Samordningsplikt

Entreprenøren har plikt til uten særskilt vederlag å samordne sin fremdrift med sideentreprenører, prosjekterende og øvrige aktører i prosjektet. Han skal likeledes gjennomføre utførelsen i samråd med de samme aktører. Disse forpliktelsene gjelder bare innenfor de rammer som er påregnelige i henhold til kontraktens angivelse av arbeidets art, omfang og fremdrift, samt kontraktens opplysninger om sideentreprisenes antall, art og fremdrift.

Medfører byggherrens koordinering av alle aktørene i prosjektet i henhold til 19.7 at entreprenøren må legge om sin utførelse i større grad enn det som følger av 18.3 første ledd, skal pålegg om slik omlegging gis ved endringsordre, jf. 22.3.

19 Innholdet av byggherrens medvirkningsplikt

19.1 Medvirkningsplikt

Med mindre annet er avtalt, skal byggherren foreta leveranser og yte slik annen medvirkning som følger av 19.2 til 19.7.

19.2 Prosjektering

Byggherren skal levere de tegninger, beskrivelser og beregninger som er nødvendige og egnet som grunnlag for utførelsen av kontraktarbeidet.

Byggherren bærer risikoen for følgene av feil, uoverensstemmelser og ufullstendigheter eller utilstrekkelig veiledning i kontraktsdokumenter og tegninger, beskrivelser og beregninger som han har levert.

SN © 2008

13

NS 8405:2008

19.3 Fysisk arbeidsunderlag og grunnforhold

Byggherren skal stille til rådighet for entreprenøren det fysiske arbeidsunderlaget, herunder andres arbeid på bygget eller anlegget, som entreprenøren skal bygge på.

Byggherren bærer risikoen for at det fysiske arbeidsunderlaget og grunnforholdene er slik entreprenøren hadde grunn til å regne med ut fra kontrakten, oppdragets art og omstendighetene for øvrig.

19.4 Fastmerker for utmåling, byggelinje

Byggherren skal påvise fastmerker for høydemålinger, byggelinjer, nabogrenser o.l.

19.5 Materialer

Byggherren skal levere materialer og produkter til entreprenøren bare dersom dette er uttrykkelig avtalt.

Byggherren bærer risikoen for kvalitet og anvendelighet av materialer og produkter han har levert. Han bærer likeledes risikoen for anvendeligheten av materialer og navngitte produkter han krever brukt.

19.6 Offentlige tillatelser

Byggherren skal skaffe de nødvendige tillatelser som etter lover og forskrifter skal utstedes til ham eller hans kontraktsmedhjelpere, så som eventuell rammetillatelse m.v.

19.7 Byggherrens koordinering

Byggherren skal sørge for den tidsmessige koordineringen av aktørene i prosjektet som er nødvendig for entreprenørens gjennomføring av sine kontraktsforpliktelser, herunder utarbeidelse og justering av fremdriftsplan etter 18.1 og samordning etter 18.3. Han skal fremlegge en oppdatert samlet oversikt som viser entreprisene og leveransene i prosjektet, herunder den innbyrdes avhengigheten mellom disse. Er ikke annet avtalt, skal oversikten foreligge senest fire uker etter kontraktsinngåelsen. Den skal ajourføres for endringer, nye leveranser og entrepriser i prosjektet.

Kontrakten:

A.4 Dokumentliste

For kontrakten vil følgende dokumenter gjelde i angitt rekkefølge:

- a) Signert avtaledokumentet Byggeblankett 8405 A –
Formular for kontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider
- b) Referat fra forhandlingsmøte.
- c) Krav til entreprenører som skal arbeide for Larvik kommune
(jf. Vedlegg 1 samt Kvalifikasjonskrav)
- d) Entreprenørens tilbud
- e) Skriftlige avklaringer og referat fra befaringer før tilbudet ble inngitt
- f) Konkurransegrunnlag: Del II Kontraktsgrunnlaget, datert [...] med vedlegg
(se innholdsfortegnelse for nærmere oversikt)
- g) NS 8405

Prosjektorganisasjonen:

Prosjektleder: Dler Jaf

Byggeleder: Reidar Tolsrød, Rambøll

Byggeleder II: Kjetil Tunby, Rambøll

Rådgiver: Rolf Ludvigsen, pensjonist, tidligere ansatt på VAR

Juridisk rådgiver: Kjell Marius Jenssen

Prosjektgruppe

Avd.leder prosjekt: Bodo Havelberg

Virksomhetsleder KMT: Tore Stafne

HET 17.01.24 - Orientering Bommestad - Hølen, etappe 3

Vanlige utfordringer i VA-prosjekt:

- Endringsmeldinger
- Økonomi
- Fremdrift
- Samarbeid
- Entreprenørens plikter
- Byggherrens plikter

Endringsmeldinger - generelt

Endringsmeldinger i prosjekter etter norsk standard 8405 kan oppstå på to måter:

**Larvik
kommune**

Dersom byggherre vil ha utført noe mer, eller noe annet enn det som er avtalt, kan han utstede en endringsordre. Dette er da en bestilling av arbeid. Utførende entreprenør må deretter komme med en tilbakemelding som omfatter pris- og fremdriftskonsekvenser.

Alternativt er det entreprenør som vurderer at noe som må/skal utføres i prosjektet ikke er omfattet av kontrakten. Entreprenøren fremsetter da et krav om å få dekket kostnadene ved arbeidene og evt. også krav om forlenget frist om det er relevant.

Uavhengig av hvorfor endringsmeldingen ble skrevet må byggherre så raskt som mulig ta stilling til en rekke forhold.

Endringsmeldinger - generelt

Er man enig i at dette er en endring?

Larvik
kommune

-Dersom det er en endring, finnes det priser på lignende arbeid i kontrakten som kan benyttes?

-Dersom det ikke finnes lignende priser må man forsøke å enten bli enig om en pris etter forhandlinger, alternativt skal utførende entreprenør få dekket sine faktiske kostnader.

-Hvilken tidskonsekvens er korrekt?

Dersom man blir enig om at noe er en endring og hvilke pris- og fremdriftskonsekvenser endringen har, utføres arbeidene og entreprenør får oppgjør for dette.

Endringsmeldinger - generelt

Larvik
kommune

I tilfeller der man ikke oppnår enighet om hvorvidt noe er en endring eller ikke, eller hvilke pris- og fremdriftskonsekvenser en endring har, er endringen omtvistet. Systemet etter standarden er da slik at arbeidene allikevel skal gjennomføres og uenigheten må løses på et senere tidspunkt.

Endringsmeldingene i prosjektet Bommestad Hølen er av ulike karakterer, men er håndtert/håndteres som det ble redegjort for her.

Fakturaer - generelt

I noen tilfeller kan det oppstå diskusjoner knyttet til fakturaer fra entreprenører i prosjekter.

Det kan være følgende:

- forskjellig syn på om fakturaen er korrekt
- man er ikke enige om endringen
- kan være benyttet priser fra kontrakten som man ikke har samme syn på om er brukt korrekt
- kan være ulikt syn på om fakturaene er tilstrekkelig dokumentert eller ikke

Bommestad - Hølen - utfordringer:

Larvik
kommune

Umiddelbart etter kontraktsinngåelsen oppstod det diskusjoner knyttet til omfanget av ulike poster i kontrakten, som ikke har latt seg løse gjennom avklaringer mellom deltakerne i prosjektet

Diskusjonene i prosjektet har dreid seg hovedsakelig om innholdet av ulike kontraktsposter, kvaliteten på prosjektmaterialet og fremdrift

Generelt kan en si at byggherren ønsker best mulig kvalitet til lavest mulig pris, mens utførende entreprenør ønsker å få mest mulig betalt for akkurat god nok kvalitet

Fakturaer

Larvik
kommune

- Per dags dato er alle forfalte avdragsnotaer og de fleste uomtvistede beløp relatert til endringsmeldinger i prosjektet utbetalt.
- Det er en god del omtvistede beløp som ikke er betalt

Fremdrift

Føringer:

Larvik
kommune

- Kontrakten: Oppstartdato: 02.5.23 og ferdigstillelse: 01.11.25
- Utarbeidet faseplan: forslag til fase/fremdriftsplan som en del av prosjekteringsgrunnlaget
- Ihht NS 8405, pkt 18.1 er det entreprenøren som er ansvarlig for å utarbeide og fremlegge fremdriftsplan, samt holde denne løpende oppdatert
- Den eneste kontraktsfestede føringen fra byggherrens side er at det kan ikke foregå anlegg på begge sider av Østre Halsen skole samtidig.

Pr dd så er det ikke enighet om hvilke konsekvenser alle endringsmeldingene vil/skal ha for fremdriften.

HET 17.02.24 - Orientering Bommestad - Hølen, etappe 3

Samarbeid

Larvik
kommune

I alle prosjekter vil det kunne være uenighet om endringsmeldinger, fremdrift osv. Jo større og mere kompliserte prosjekter jo større utfordringer vil det være både for entreprenør og byggherre.

Som nevnt tidligere oppstod det umiddelbart etter kontraktsinngåelsen diskusjoner knyttet til omfanget av ulike poster i kontrakten, som ikke har latt seg løse gjennom avklaringer mellom deltakerne i prosjektet.

Vi har satt på mer ressurser enn vanlig i prosjektet for at samarbeidsklimaet skal være best mulig. Til tross for dette er det fortsatt utfordringer både i forhold til samarbeid og kommunikasjon.